

POSTANOWIENIE

Dnia 8 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **J. M.**

skazanego z art. 286 §1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 8 października 2025 r.,

wniosku obrońcy

o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Igora Zgolińskiego od udziału w sprawie
III KK 457/25,

na podstawie art. 42 § 4 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego od udziału w sprawie o
sygn. akt III KK 457/25.**

UZASADNIENIE

W dniu 14 lutego 2025 r. obrońca skazanego J. M. wniósł kasację od wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 28 listopada 2024 r., sygn. akt II AKa 66/24, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 8 grudnia 2023 r., sygn. akt II K 135/22.

Kasacja ta, oparta między innymi o zarzut naruszenia art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., została zarejestrowana w Sądzie Najwyższy pod sygnaturą III KK 457/25 i, zarządzeniem Prezesa Izby Karnej, przydzielona do referatu SSN Igora Zgolińskiego.

W dniu 18 września 2025 r. obrońca skazanego wystąpił z wnioskiem o wyłączenie sędziego Igora Zgolińskiego od rozpoznania niniejszej sprawy z uwagi na uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności i niezależności, wynikające z wadliwej procedury powołania na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego oraz obawę, iż rozpoznając przedmiotową kasację sędzia ten będzie odnosił się do kwestii związanych z należytą obsadą sądu, które dotyczą go bezpośrednio.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 41 § 1 k.p.k., sędzia ulega wyłączeniu od rozpoznania sprawy, jeśli istnieje okoliczność mogąca wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności przy jej rozpoznawaniu. Wyłączenie sędziego na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. powinno nastąpić nie tylko w sytuacji gdy istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności w konkretnej sprawie, ale również wówczas gdy orzekanie przez sędziego w tej sprawie mogłoby realnie prowadzić do znacznie poważniejszego uchybienia, tj. naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (EKPC) i uznania, że taki skład orzekający nie stanowi niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2024 r., II KK 320/22). Z taką właśnie sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie.

Już sam udział w orzekaniu osoby powołanej na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek neo-KRS prowadzi do nienależytej obsady sądu w postępowaniu kasacyjnym w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Krajowa Rada Sądownictwa w obecnym składzie nie reprezentuje bowiem należycie środowiska sędziowskiego, a zatem nie jest organem, o którym mowa w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22).

Wada nominacyjna, wynikająca z udziału w procesie powołania na urząd sędziego wadliwie ukształtowanej KRS, mająca charakter względny w przypadku sędziów sądów powszechnych, odgrywa szczególne znaczenie w przypadku sędziów Sądu Najwyższego – do których grona przystąpił, dzięki tej procedurze, sędzia Igor Zgoliński. Wynika to z wyjątkowego statusu sędziów Sądu Najwyższego

i kluczowych kompetencji tego Sądu, mającego gwarantować niezakłócone, prawidłowe funkcjonowanie demokratycznego państwa prawnego oraz obiektywny standard niezależności, niezawisłości i bezstronności orzekania (por. uchwała trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20). W konsekwencji, udział w wydaniu orzeczenia sędziego Sądu Najwyższego, powołanego na urząd w wadliwej procedurze z udziałem neo-KRS, stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Sąd Najwyższy wielokrotnie już wskazywał na potrzebę wyłączenia SSN Igora Zgolińskiego od rozpoznania przydzielonych mu spraw, ze względu na brak przymiotu niezawisłości i bezstronności. Orzekł w ten sposób między innymi w postanowieniach z dnia 21 stycznia 2025 r., I KK 399/24; z dnia 29 stycznia 2025 r., I KK 59/24 i z dnia 30 września 2025 r., I KK 272/24.

Należy mieć nadto na uwadze, iż wobec podniesienia w kasacji zarzutu z art. 439 § 1 pkt. 2 k.p.k. w związku z udziałem w składzie Sądu odwoławczego sędziów powołanych na urząd w procedurze z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., rozpoznanie niniejszej sprawy w wyznaczonym składzie prowadziłoby do naruszenia zasady *nemo iudex in causa sua* – gdyż ta sama okoliczność, podnoszona w kasacji, związana z otrzymaniem nominacji sędziowskiej, dotyczy także sędziego SN Igora Zgolińskiego. Jego udział w rozpoznaniu powyższego zarzutu mógłby zatem wywołać zarówno u stron, jak i w odbiorze społecznym przekonanie o braku bezstronności i rzetelności sądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 2022 r., II KO 48/22 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2022 r., II KO 12/22), czemu należy zapobiec.

Uwzględniając powyższe, a jednocześnie aprobując utrwalony już w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, iż w sytuacji wystąpienia ryzyka nieprawidłowej obsady sądu uzasadnione jest zastosowanie instytucji wyłączenia sędziego (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 8 czerwca 2022 r., V KO 43/22; z dnia 23 czerwca 2022 r., II KO 48/22; z dnia 28 lipca 2022 r., V KO 69/22; z dnia 25 listopada 2021 r., I CSKP 524/21; z dnia 16 września 2022 r., III KK 339/22), należało uwzględnić wniosek skazanego o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Igora Zgolińskiego od udziału w niniejszej sprawie.

Mając to na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[J.J.]

[r.g.]